

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2025-yil, 12-13-noyabr

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE
PHILOLOGY AND TRANSLATION
STUDIES”**
international scientific and practical conference
November 12-13, 2025

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI

TARJIMA NAZARIYASI VA AMALIYOTI KAFEDRASI

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**

mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami

2025-yil, 12-13-noyabr

THE MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND
INNOVATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ALISHER NAVO‘I TASHKENT STATE UNIVERSITY
OF UZBEK LANGUAGE AND LITERATURE

THE DEPARTMENT OF “TRANSLATION THEORY AND PRACTICE”

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference titled

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE PHILOLOGY
AND TRANSLATION STUDIES”**

November 12-13, 2025

Tashkent – 2025

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 “Filologik komparativistika va tarjimashunoslik masalalari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami. – Toshkent, 2025. – 889 b.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Mas’ul muharrir:
Shuhrat SIROJIDDINOV
akademik

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti rektori

Tahrir hay’ati:

Nozliya Normurodova (O‘zbekiston), Zuhridin Isomiddinov (O‘zbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italiya), Gabriela Shtoecli (Shveytsariya), Qosimboy Mamurov (O‘zbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Misr), Uzoq Jo‘raqulov (O‘zbekiston), Gulnoz Xalliyeva (O‘zbekiston), Yurgen Yakob Beker (Germaniya), Kemal Yavuz Ataman (Turkiya), Xurram Raximov (O‘zbekiston), Natalya Filimonova (Rossiya), Nedim Bakirci (Turkiya), Farhad Rahimi (Eron), Xayrulla Hamidov (O‘zbekiston), Elmira Adilbekova (Qozog‘iston), Sag‘inbek O‘rinboev (Qirg‘iziston), Zulxumor Xolmanova (O‘zbekiston), Mahmadiyor Asadov (O‘zbekiston), Ziyodaxon Teshaboyeva (O‘zbekiston), Dilnavoz Yusupova (O‘zbekiston), Islomjon Yakubov (O‘zbekiston), Nargiza Rashidova (O‘zbekiston), Sabohat Qahharova (O‘zbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (O‘zbekiston,) Nigora Sulaymonova (O‘zbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (O‘zbekiston), Dostonbek Ahmadov (O‘zbekiston), Dilnoza Shonazarova (O‘zbekiston).

Mazkur xalqaro konferensiya materiali filologik komparativistika va tarjimashunoslikning dolzarb nazariy hamda amaliy masalalarini zamonaviy ilmiy yondashuvlar asosida yoritishga bag‘ishlanadi. To‘plamda turli milliy adabiyotlar, tillar va madaniyatlar o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir, adabiyotlararo aloqalar, qiyosiy-tipologik va qiyosiy-genetik tadqiqotlar, badiiy va maxsus matnlarni tarjima qilish muammolari, tarjima strategiyalari va ekvivalentlik masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, konferensiya materiallarida tarjima nazariyasining zamonaviy konsepsiyalari, tarjimon kompetensiyasini shakllantirish, tarjimoni o‘qitish metodikasi, madaniyatlararo kommunikatsiya hamda globallashuv sharoitida tarjimaning ijtimoiy-madaniy ahamiyati kabi masalalar keng yoritiladi. Ilmiy maqolalar filologik komparativistika va tarjimashunoslik sohalarida faoliyat yuritayotgan olimlar, tadqiqotchilar, doktorantlar, magistrantlar hamda talabalar uchun mo‘ljallangan bo‘lib, fanlararo integratsiyani kuchaytirishga hamda nazariya va amaliyot uyg‘unligini ta’minlashga xizmat qiladi.

Mualliflar qarashi va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

To‘plam Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnik kengashining 2025-yil 17-dekabrda 6-sonli yig‘ilish qaroriga asosan nashrga tavsiya etilgan.

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 Proceedings of the International Scientific-Practical Conference on the topic
“Problems of comparative philology and translation studies”. – Tashkent, 2025. – 889 p.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Editor-in-Chief:

Shuhrat SIROJIDDINOV

Academician

Rector of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature

Editorial Board:

Nozliya Normurodova (Uzbekiston), Zuhridin Isomiddinov (Uzbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italy), Gabriela Stöckli (Switzerland), Qosimboy Mamurov (Uzbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Egypt), Uzok Djoraqulov (Uzbekiston), Gulnoz Khallieva (Uzbekiston), Jürgen Yakob Beker (Germany), Kemal Yavuz Ataman (Turkiye), Khurram Rakhimov (Uzbekiston), Natalya Filimonova (Russia), Nedim Bakirci (Turkiye), Farhad Rahimi (Iran), Khayrulla Hamidov (Uzbekiston), Elmira Adilbekova (Kazakhstan), Sag‘inbek O‘rinboev (Kyrgyzstan), Zulxumor Xolmanova (Uzbekiston), Mahmadiyor Asadov (Uzbekiston), Ziyodakhon Teshaboyeva (Uzbekiston), Dilnavoz Yusupova (Uzbekiston), Islomjon Yakubov (Uzbekiston), Nargiza Rashidova (Uzbekiston), Sabohat Qahharova (Uzbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (Uzbekiston,) Nigora Sulaymonova (Uzbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (Uzbekiston), Dostonbek Akhmadov (Uzbekiston), Dilnoza Shonazarova (Uzbekiston).

This international conference articles are dedicated to illuminating the current theoretical and practical issues in philological comparativistics and translation studies based on the modern scientific approaches. The collection analyzes of mutual influences between different national literatures, languages and cultures; interliterary connections; comparative-typological and comparative-genetic studies; the issues of translating literary and specialized texts; translation strategies and problems of equivalence. Furthermore, the conference materials extensively cover the topics such as: contemporary concepts in translation theory, the formation of a translator competence, methodologies for teaching translation, intercultural communication and socio-cultural significance of translation in the context of globalization. The given scientific articles are intended to scientists, researchers, doctoral students, master’s students and undergraduate students who actively working in the fields of philological comparativistics and translation studies and they serve to strengthen interdisciplinary integration as well as to ensure the harmony between theory and practice.

The views expressed in the articles do not necessarily reflect those of the editorial board.

The publication was recommended by the Scientific and Technical Council of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature on December 17, 2025.

ABDULLA QAHHOR VA ERNEST XEMINGUEY HIKOYALARI QAHRAMONLARINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI: BADIY TAHLIL VA QIYOSIY YONDASHUV

*Nargiza Mirzaliyeva,
ToshDO‘TAU tadqiqotchisi*

Annotatsiya. Ushbu maqolada o‘zbek adabiyotining yirik vakili Abdulla Qahhor hamda amerikalik modernizm adabiyotining yetakchi namoyandasi Ernest Xeminguey hikoyalari qahramonlarining xarakter yaratish tamoyillari qiyosiy tahlil qilinadi. Ijodkorlarning inson ruhiy olamini tasvirlash uslubi, ijtimoiy va ma’naviy kontekst, qahramon psixologiyasidagi umumiylik va farqlar ilmiy-nazariy jihatdan yoritiladi. Shuningdek, har ikki adib hikoyachiligidagi lakonizm, konflikt tabiatining berilishi, ichki monolog va ramziy detallar orqali xarakter shakllanishi masalalariga alohida e’tibor qaratiladi.

Kalit so‘zlar: *Abdulla Qahhor, Ernest Xeminguey, hikoya, qiyosiy tahlil, xarakter, psixologizm, lakonizm, konflikt.*

Abstract. This article presents a comparative analysis of the principles of character development in the stories of Abdulla Qahhor, a prominent representative of Uzbek literature, and Ernest Hemingway, a leading figure of American modernist literature. The study examines, from a scholarly-theoretical perspective, the writers’ approaches to portraying the human psyche, the social and spiritual contexts, as well as the similarities and differences in character psychology. Particular attention is given to the formation of characters through laconic style, the depiction of conflict, interior monologue, and symbolic details in the storytelling of both authors.

Keywords: *Abdulla Qahhor, Ernest Hemingway, story, comparative analysis, character, psychologism, laconicism, conflict.*

Kirish. XX asr adabiyotida hikoya janri badiiy fikrning eng ixcham, lekin mazmunan boy shakllaridan biri sifatida alohida o‘rin egallaydi. Bu janrning taraqqiyotida Abdulla Qahhor va Ernest Xeminguey kabi adiblarning hissasi beqiyosdir. Har ikki ijodkor hikoya janrini san’at darajasiga ko‘targan: biri o‘zbek adabiyotida realizmning teran namunalari yaratgan bo‘lsa, ikkinchisi amerika modernizmining minimalistik tamoyillariga asos solgan.

Adabiyotshunoslik nuqtai nazaridan ularni bir qator umumiyliklar va farqlar bog‘laydi: Ular hikoya kompozitsiyasida ixchamlik va lo‘ndalikni ustuvor qo‘yadi. Qahhor ijtimoiy-axloqiy masalalarni satirik, lirik, ba‘zan esa keskin konflikt orqali yoritadi. Xeminguey esa subtekst, ramz va "ayiqcha nazariyasi" orqali yashirin ruhiy jarayonlarni ko‘rsatadi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi — ushbu ikki ulug‘ adib hikoyalaridagi qahramon xakteri, uning shakllanish omillari, badiiy vositalar va psixologik tasvir metodlarini qiyosiy o‘rganishdir.

Abdulla Qahhor va Ernest Xeminguey — ikki xil madaniy, tarixiy va ijtimoiy kontekstda ijod qilgan bo‘lsalar-da, hikoya janridagi mahorati bilan dunyo adabiyotida munosib o‘rin egallagan ijodkorlardir. Qahhorning “O‘tgan kunlar”, “Sinchalak”, “Anor”, “Og‘riq tishlar”, “Dahshat” kabi hikoyalari o‘zbek realizmining namunasi sanalsa, Xemingueyning “The Killers”, “A Clean, Well-Lighted Place”, “Hills Like White Elephants”, “Cat in the Rain” kabi asarlari modernistik minimalizmga asoslanadi. Mazkur maqolada ularning hikoyalaridagi qahramon xakteri, xarakter yaratish tamoyillari, psixologik tasvir vositalari qiyosiy tahlil qilinadi.

Qahhor va Xeminguey hikoyachiligida lakonizmning o‘rni. Lakonizm va qisqa jumlar orqali xakter yaratish. Lakoniklik Qahhor ijodiga xos asosiy badiiy usullardan biri bo‘lib, u aynan qisqa, ammo mazmunan zich tasvirlar orqali qahramon ruhiyatini ochib beradi. Masalan, “Anor” hikoyasida birgina anorning qizil rangi va qahramonning unga qarashidagi hissiyot orqali ruhiy holat uzatiladi¹.

¹ Qahhor A. “Anor” — Toshkent: G‘. G‘ulom nashriyoti.

Xeminguey esa lakonizmni badiiy metod darajasiga ko‘targan: uning hikoyalarida ortiqcha ta’riflar yo‘q, ammo har bir jumla kuchli yukga ega. “The Killers” hikoyasida dialoglar qahramon xarakterini to‘la ifodalaydi — ular qanchalik kam gapirsa, shunchalik ko‘p ma’no seziladi¹.

Subtekst va yashirin ma’nolar tizimi. Qahhor voqealarni ko‘pincha bevosita aytadi, lekin kichik detallarda jamiyatdagi illatlar, insonning ichki kechinmalari, axloqiy tanlovlar yotadi.

Xemingueyda esa voqealar yuzasidan aytilmagan ma’nolar syujetning asosiy qismiga aylanadi. Bu — "Iceberg Theory"ning mohiyati: ko‘rinib turgan 1/8 qism orqasida yotgan 7/8 ma’no matn ostida yashirinadi².

Qahhor va Xeminguey hikoyalarida badiiy uslubiy umumiyliklar. Abdulla Qahhor hikoyachiligida ortiqcha tasvirlardan qochish, hayotiy voqeani qisqa, aniq va jonli yetkazish ustuvor. Masalan, “Og‘riq tishlar” hikoyasida qahramonning ichki kechinmalari bir necha muhim detallar orqali ochiladi¹. Xemingueyda esa “ayiqcha nazariya” (Iceberg Theory) tamoyili bilan voqealar yuzasidan aytilmagan ma’nolar asosiy mazmuni yaratadi.

Har ikki adibda qisqa jumlarlar, sodda sintaksis, kuchli semantik yuklangan detallar xarakterni ochishda asosiy badiiy vosita bo‘lib xizmat qiladi.

Qahramon psixologiyasi: ijtimoiy va ruhiy omillar. Qahhor qahramonlari: jamiyat ichidagi kurash. Abdulla Qahhor hikoyalaridagi qahramonlar ko‘pincha ma’lum ijtimoiy guruh vakillari: o‘qituvchi, dehqon, xizmatchi, kichik mansabdor. Ularning xarakteri ijtimoiy muhit bosimi ostida shakllanadi. Misol: “Og‘riq tishlar” hikoyasida qahramonning oddiy dard orqali jamiyatdagi ruhiy turg‘unlik bilan to‘qnashuvi ko‘rsatiladi³. Qahhor xarakterlarni yumor, istehzo va lirizm aralashmasi yordamida jonlantiradi. Bu uslub o‘zbek mentalitetiga xos voqealilikni kuchaytiradi.

Xeminguey qahramonlari: existensial bo‘shliq va kurash. Xemingueyning hikoya qahramonlari ko‘pincha ichki iztirobga duch kelgan, urush yoki hayotning boshqa sinovlari sabab ruhiy zarba olgan shaxslardir: ular kam gapiradi, o‘z hislarini yashiradi, ichki kurashni sukut bilan olib boradi. Masalan, “A Clean, Well-Lighted Place” hikoyasidagi qariya va ofitsiantlar o‘rtasidagi oddiy suhbat aslida insonning "ma’nosiz dunyodan panoh izlash"ini ifodalaydi⁴.

Qahramon psixologiyasi va ichki konflikt tabiati. Qahhordagi psixologizm. Qahhor qahramonlari ko‘pincha oddiy odamlar — muallimlar, ishchilar, dehqonlar, hayotdagi murakkab ijtimoiy muhit bilan to‘qnash keluvchi shaxslar. Ularning ichki olamidagi konflikt ko‘proq axloqiy, ma’naviy, fe’l-atvor qarama-qarshiliklari bilan belgilanadi. Misol: “Dahshat” hikoyasida qo‘rquvning inson ruhiyatiga ta’siri bir voqea orqali chuqur ochib beriladi. Qahhor psixologik chuqurlikka ko‘pincha yumor, satira va lirizmni qo‘shadi.

Xeminguey qahramonlaridagi ruhiy iztirob. Xeminguey qahramonlari ko‘pincha ichki iztirob, yolg‘izlik, urush travmalari, ma’no izlash kabi modernistik muhitga xos muammolarni boshdan kechiradi. Ular ko‘proq “sukutli kurash” olib boradi.

Masalan, “A Clean, Well-Lighted Place” hikoyasida nurli joy — ruhiy xotirjamlik timsoliga aylanib, qahramonning ichki bo‘shlig‘i ifodalanadi⁵. “The Killers”da esa xavf muhitidagi odamlarning o‘zini tutishi xarakter belgisi sifatida beriladi.

Qahramon xarakteri shakllanishida detallar va ramzlar. Qahhor hikoyalarida milliy madaniyat bilan bog‘liq detal va ramzlar — anor, choyxonadagi muhit, kundalik ijtimoiy hayot tasvirlari — xarakterni yanada hayotiy ko‘rsatadi.

¹ Hemingway E. “The Killers”.

² Baker C. Hemingway: The Writer as Artist.

³ Qahhor A. “Og‘riq tishlar”.

⁴ Hemingway E. “A Clean, Well-Lighted Place”.

⁵ Hemingway E. “Hills Like White Elephants”

Xemingueyda esa ramzlar universal: yomg‘ir, qorong‘ulik, yorug‘lik, qurol, poyezd — inson ruhiy holatining ramzlariga aylanadi. Masalan, “Hills Like White Elephants”dagi tepaliklar qahramonlar o‘rtasidagi qaror, mas’uliyat va hayot yo‘lini anglatadi¹.

Qahhor va Xeminguey qahramonlarining farqli jihatlari. Ijtimoiy kontekst O‘zbek jamiyati, ma’naviy muhit, ijtimoiy tengsizlik G‘arb modernizmi, individualizm, urush oqibatlarini. Psixologik muammo Ma’naviy-axloqiy ziddiyat Existensial krizis, ma’no izlash

Tasvir usuli Satira, lirizm, hayotiy ranglar Minimalizm, ramzlar, subtekst. Qahramon tipi Jamiyat ichida shakllanuvchi “odamlar orasidagi odam” Yolg‘izlik, kurash, sukutdagi kuch sohibi

Qiyosiy xulosa. Har ikki adib o‘z madaniy muhitining mahsuli bo‘lsa-da, ularni bog‘lovchi omillar ko‘p:

Inson ruhiyatiga chuqur kirib borish.

Lakonik tasvir orqali katta mazmun berish.

Qahramon xarakterini detallar orqali ochish.

Farqlari esa uslubiy va mafkuraviy asoslarda namoyon bo‘ladi. Qahhor jamiyatdagi ijtimoiy-axloqiy illatlarni ochib berishga, Xeminguey esa insonning ichki bo‘shlig‘i va hayotiy absurdni ko‘rsatishga intiladi.

Xulosa. Qahhor va Xeminguey hikoyachiligida qahramon xakteri yaratish masalasi ikki xil adabiy maktab vakillari bo‘lsa-da, umumiy badiiy tamoyillarga ega. Ularning qahramonlari turlicha tarixiy-ma’naviy omillar bilan shakllangan bo‘lsa-da, inson ruhiyati, kurash, iztirob va orzu-intilishlar har ikki ijodkor badiiy dunyosida bosh mavzu bo‘lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Qahhor A. Tanlangan asarlar. — Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot, turli yillar.
2. Xeminguey E. Hikoyalar. Turli tarjimalar.
3. Mirvaliyev T. O‘zbek hikoyachiligi taraqqiyoti. — Toshkent, 2015.
4. Qodirov I. Qiyosiy adabiyotshunoslik asoslari. — Toshkent, 2019.
5. Baker C. Hemingway: The Writer as Artist. (Tarjimadan foydalanilgan).
6. Nazarov Q. Adabiyot nazariyasi. — Toshkent, 2018.
7. Karimov A. Hikoyachilikda psixologizm. — Toshkent, 2021.
8. Юсупова Д. Ўзбек мумтоз ва миллий уйғониш адабиёти. Алишер Навоий даври). Т:“Тамадун. 2016.
9. Jo‘rayeva, G. (2025, August). THE NEED FOR RENEWAL IN UZBEKISTAN CHILDREN'S LITERATURE. In Conferences (Vol. 1, No. 1).
10. АСАДОВ, М. (2022). “ЎЛФИЗЛИК МОТИВИ” НИНГ ПОЭТИК ТАЛҚИНИ. SHARQ-U G‘ARB RENESSANS ADABIYOTI: NAVOIY VA SHEKSPIR mavzuidagi xalqaro ilmiy-nazariy konferensiya materiallari, 1(1).
11. Jo‘rayeva, G. (2024). Combination of Diabetes and Metabolic Syndrome. Modern Science and Research, 3(12), 691-696.

¹ Qodirov I. Qiyosiy adabiyotshunoslik asoslari. — Toshkent, 2019.

MUNDARIJA		
I SHO‘BA. TARJIMASHUNOSLIKNING DOLZARB MASALALARI		
1.	Zuhriddin ISOMIDDINOV. Bizdagi tarjima muammolari	5
2.	Uzoq JO‘RAQULOV. O‘zbek tarjimachiligi istiqbollari	9
3.	Xurram RAHIMOV. Alisher Navoiyning “Munojot” asari tarixi, tabdili va tarjimalari xususida	14
4.	Олимджон КАСИМОВ, Мартаба СУЛТОНЗОДА. Некоторые лингвистические особенности перевода лексем «Шахнаме» на русский язык	17
5.	Ne‘matilla OTAJONOV. Eiji Mano – boburshunos olim	22
6.	Rukhsana IFTIKHAR. Beautification of Mughal women	26
7.	Наталья ФИЛИМОНОВА. Возможности перевода при работе иностранных учащихся с художественным текстом: начальный этап изучения русского языка	30
8.	Kosimboy MAMUROV, Nargiza TILAKOVA Functional syntax and mystical semantics: correlating syntaxemes with sufi concepts in Alisher Navai’s Uzbek and English ghazals	34
9.	Xayrulla HAMIDOV. Muslimbek Yo‘ldoshevning tarjimonlik mahorati	38
10.	Ирода СИДДИКОВА. К вопросу взаимосвязи психолингвистики и художественного перевода	43
11.	Xayrulla HAMIDOV, Zulfizarxon QORAXO‘JAYEVA. Nafisiyning “Jannatning yarim yo‘lida” asaridagi personaj portretining tarjimada berilishi	46
12.	Абдумажид МАДРАИМОВ, Аскарый МАДРАИМОВ. Вопросы перевода научного наследия Захириддина Мухаммада Бабур и традиция перевода в библиотеке Акбара в XVI веке	51
13.	Supriya BANERJEE, Iroda UMAROVA Reimagining classics: Tagore, translation and the global reader	54
14.	Ziyodaxon TESHABOYEVA. “Boburnoma”da milliy-madaniy xususiyatli til birliklar va ularning inglizcha tarjimalari	58
15.	Zulhumor MIRZAEVA. Politics under the mask of poetics: Chulpon’s translations in the 1920s-1930s	62
16.	Abdumajid MAMADALIYEV. Badiiy matn tarjimasida milliy koloritni ifodalash muammosi	72
17.	Muhammadjon ABDUVALIYEV. Sinxron tarjimashunoslikning zamonaviy masalalari	74
18.	Мұратбек БАҒИЛА, Кәмшат АЙМАҒАМБЕТОВА. Қазақ тілін оқыту әдістемесінің жаңа парадигмалары	80
19.	Shermurod SUBHON. Ijodiy kengashlarda	84

20.	Shermurod SUBHON. Kitobxon oldida mas’uliyat	97
21.	Murtazo SAYDUMAROV, Mahmudaxon SAYDUMAROVA. O‘zbek adabiyotining ilk romani tarjimalarida lingvomadaniy xususiyatlar va semantik o‘zgarishlar	100
22.	Mahmadiyor ASADOV. Tarjima – qiyosiy adabiyotshunoslikning tadqiqot obyekti	107
23.	Toshtemir ALIMOV. Gender as a linguistic and cultural parameter in literary translation	113
24.	Tozagul MATYOQUBOVA. Ilk hasbi hol qasida va uning o‘zbek tarjimoni	116
25.	Dilafruz MUHAMMADIYEVA. “Boburnoma”ning turkcha tarjimasi bilan bog‘liq muammolar	120
26.	Umida TURAeva. Some challenges of translating forensic terminology between English and Uzbek	125
27.	Елена ПАНОВА. Мифопоэтическая традиция и проблемы перевода и функционирования онимов в волшебной повести «Алиса в стране чудес» Л. Кэрролла	128
28.	Gulnoz MAMARASULOVA. Siyosiy matn tarjimasining lingvokulturologik jihatlari	137
29.	Эльнора БАГАВОВА. Эволюция переводческих теорий: от традиционных подходов к современным тенденциям	140
30.	Dilfuza KHUDAIBERDIEVA. Translation studies: traditional and modern approaches	144
31.	Gulnoz MAMARASULOVA, Ruxshona CHO‘LIYEVA. Diplomatiik matnlarning tarjimada ifodalanishi	148
32.	Dilshod AMIRQULOV. Tarjimashunoslikda til tipologiyasi asosida komparativ yondashuv	151
33.	Tozagul NASRULLAEVA. Literary translation as interpretation: on the basis of Dreiser’s literary works	154
34.	Мохира ЭШКУВАТОВА, Достонбек АХМАДОВ. Роль лингвострановедческого компонента в обучении переводу	156
35.	Islom TURDIYEV. Ingliz va o‘zbek tillaridagi ayrim ish yuritish terminlarining tarjima talqinidagi muammolari	160
36.	Фотима УМИРЗАКОВА. Проблемы традиционных и современных подходов в немецком переводе	163
37.	Shohsanam BEKMURATOVA. Maqollar tarjimasida tarjimonlarining lingvomadaniy yondashuvlari	166
II SHO‘BA. QIYOSIY TILSHUNOSLIK MASALALARI		
38.	Sayed Mohamed Ahmad KORAYEM. Principles for developing comparative linguistic studies	171
39.	Nedim BAKIRCI. Milli kimlik in’asinda halk biliminin islevi	183
40.	Farhad RAHIMI. Beş, bel, bilek, elik/ el ve ilik kelimelerinin etimolojik ve anlamsal bağlantilari	190

41.	Farhad RAHIMI. Nezrali'nin Çağatay türkçesi sözlüğünün yanlıslari üzerine iii	196
42.	Сырга ОРУНБАЕВА, Долон МАЛДЫБАЕВ, Сагынбек ОРУНБАЕВ, Минаим МЫРЗАКМАТОВА, Жумакадыр КАРАМОЛДОЕВ. Горы и их лингвистические особенности: типология высот и культурных различий	215
43.	Saodat MUHAMMEDOVA, Kosimboy MAMUROV. Reforming the Uzbek latin alphabet: balancing phonology and global usability	221
44.	Jamoliddin YOQUBOV. O‘zbek va fransuz tillarida “ona” leksemasi ifodalanishining lingvomadaniy xususiyatlari	223
45.	Valijon VOSITOV. Inkor kategoriyasi lingvistik voqelik sifatida	228
46.	Khushnuda SAMIGOVA. Identifying the semantic component of affectionate form	230
47.	Nargiza DOSBAYEVA. Specific features of intercultural interaction in the course of teaching foreign languages	234
48.	Наргиза РАШИДОВА. Арабские заимствования в узбекском языке	237
49.	Ulugbek KARIMOV. Evolution of the cyborg in 21st-century science fiction	240
50.	Kamola ABDULLOEVA. Diskursiv shaxsning grafik vositalar orqali aks etishi	243
51.	Malohat BADALBAYEVA. The special lexicon of emergency situations in global linguistics	246
52.	Nargiza MIRZALIYEVA. Abdulla Qahhor va Ernest Xeminguey hikoyalari qahramonlarining o‘ziga xos xususiyatlari: badiiy tahlil va qiyosiy yondashuv	250
53.	Azizjon SHARIPOV. Yozma manbalarda Hirotning tarixiy toponimikasiga doir ma’lumotlar: Shohrux Mirzo davri	253
54.	Марина ИСКАКОВА. Тюркоязычный мир от древности	263
55.	Nargiza YUSUPOVA. The impact of artificial intelligence on comparative philology and translation studies	268
56.	Feruzaxon KARIMOVA. Aksiolingvistikada ma’naviy qadriyatlar talqini	272
57.	Zebiniso BEKMURADOVA. O‘zbek va fransuz maqollaridagi xiazmlarning stilistik, semantik va lingvokulturologik tahlili	276
58.	Sabohat QAHHAROVA. Yassaviy hikmatlarining lingvokulturologik tahlili	279
59.	Dildora KENJAYEVA. “Boburnoma”da antroponimlarning etimologik o‘ziga xosligi	283
60.	Gulchexra IBRAGIMOVA. Ingliz tilida abbreviatura va akronimlarning lingvistik tahlili	287
61.	Asror YUSUPOV. Lug‘at maqolasi strukturasi nazariyasining rivojlanishi	289

III SHO‘BA. QIYOSIY ADABIYOTSHUNOSLIK MASALALARI		
62.	Islamjan YAKUBOV. Rudakiy adabiy-estetik qarashlari va lirik qahramon kechinmalari	293
63.	Islamjan YAKUBOV. Tragik konflikt, tragik holat va tragik qahramon	299
64.	Dilnavoz YUSUPOVA, Kemal Yavuz ATAMAN. Uch tazkira qiyosi	308
65.	Gulnoz XALLIEVA, Sitora SHAHOBOVA. “Middlemarch” va “Anna Karenina” asarlarida ayol obrazining o‘rni	316
66.	Bahodir XOLIQOV. Britaniya adabiyoti va o‘zbek mifologiyasida daydi yog‘dularning badiiy xususiyatlari	320
67.	Gulnoz XALLIYEVA, Farangizbonu ADAMOVA. “Jek Raymond” romanida Jek obrazi tahlili	323
68.	Nuriddin ALTINBOYEV. Qiyosiy tahlilda tipologiya va ta’sir fenomeni	326
69.	Gulnoz XALLIYEVA, Iroda ABDULLAYEVA. The nature of satirical characters in the works of Jonathan Swift	330
70.	Mohinur SOTVOLDIYEVA, Gulnoz KHALLIEVA. The poetics and typology of father figures in world literature: a comparative study	333
71.	Xafiza KUCHKAROVA. Badiiy adabiyotda peyzajning o‘rni	336
72.	Dilafro‘z QAHNAROVA. Zamonaviy o‘zbek qissachiligi: xalq an’analari va yangi badiiy shakllar	340
73.	Elmira HAZRATQULOVA. Temuriylar davri adabiy muhitida ustoz-shogird munosabatlari	344
74.	Тоҳир ТУРДИБОЕВ, Нигора ЖЎРАЕВА. Беҳбудий таълимотида ижтимоий-маърифий масалалар	347
75.	Ma’suma OBIDJONOVA. Ingliz va o‘zbek adabiyotida ilmiy fantastikaning narratologik asoslari	351
76.	Эльмира АДильБЕКОВА, Сўлтан САНИЯТ. Türk masallarında hayvan motifleri: geyik motifinin kültürel yansimalari	357
77.	Эльмира АДильБЕКОВА, Сая БЕРІКҚЫЗЫ. Türk-islam kimliginin sembolü olarak Носа Ahmet Yesevi türbesi	368
78.	Эльмира АДильБЕКОВА, Гүлнұр ЕСЕНГЕЛДІ. Karaşaş Ana türbesi ve halk inançlarında kadın Evliya imgesi	375
79.	Дильфуза МАМЕТОВА, Малика ПРИСТАЕВА. Keloğlan ile padişahin kizi masalinin Anadolu, Uygur, Gagavuz varyantlarında kahraman ideali	383
80.	Карлыгаш БОРБАСОВА, Какимжан БИШМАНОВ, Мира БАЛТЫМОВА. Сравнительный анализ текстов Корана, Библии и Торы по проблеме межрелигиозного диалога и укрепления общенационального единства	394
81.	Улжан ТУНГАТОВА, Алуа АЛШЕР. Сравнительный анализ идей толерантности в Коране и Библии	400
82.	Ляззат АЛИЕВА, Möldir NIŞANHAN. Masalların mitolojik mirasi: şamanizm ve islam’in izleri	404

83.	Ынтымакгул НУРМАГОМБЕТОВА. Бейсенбай Кенжебаев зерттеулеріндегі қазақ және түркі әдеби мұраларының тарихи-филологиялық зерделенуі	412
84.	Saltanat YERALIYEVA. The writing of Khoja Akhmet Yasawi’s “Diwani hikmet” in turkic language	420
85.	Yorqinoy ISMONOVA. Bola timsolining roman obrazlari tizimidagi o‘rni	423
86.	Динара САЗАНОВА. “Диуани хикмет” мәтініндегі сопылық терминдердің рухани-философиялық мағынасы	427
87.	Шахноза КАРИМОВА, Жұлдыз МҮСІРКЕП. Akbura Evliya türbesi: türk-islam mimarisi ve halk inanci arasindaki bağ	433
88.	Bahodir ABSAMADOV. Shekspirning “Venetsiya savdogari” asarida komik adolat va axloqiy kinoya	440
89.	Ghalib ZEYAD. The evolution of Uzbek language, literature, and culture: the enduring legacy of Alisher Navai	445
90.	Axror QODIROV. O‘zbek qissachiligida xarakter va kolliziya: Qo‘Chqor Norqobil ijodi misolida XX–XXI asr badiiy talqinlarining evolyutsiyasi	451
91.	Мұратбек БАҒИЛА, Қанзада ЖҮБАНЫШЕВА. Тілді деңгейлік оқыту жүйесінің ғылыми негіздері	457
92.	Sevinchoy YOQUBOVA. G‘oyaviy-badiiy konsepsiya va poetik obrazlar hissiy tonalligi	461
93.	Munira KARIMOVA. The poetics of human and animal characters in Uzbek prose	472
<p>IV SHO‘BA. KOMPARATIVISTIKA VA METODIKA: TIL, ADABIYOT TA‘LIMI TIPOLOGIYASI</p>		
94.	Назаркул ИШЕКЕЕВ, Рима ЗАЙЫРКУЛОВА. Ааламдашуу доорунда медициналык багытта окуп жаткан чет элдик студенттерге «Манас» эпосу жана «Махабхарата» эпосундагы идеяларды салыштыруу менен тарбиялоонун мүмкүнчүлүктөрү	480
95.	Ирина ЯНОВСКАЯ. Формирование риторической компетенции в системе профессиональной подготовки студентов нефилологических специальностей	487
96.	Лариса БАСОВА, Светлана ДРАЧЕВА. Повышение качества обучения русскому языку в странах постсоветского пространства: опыт Тюменского государственного университета	490
97.	Айгул АЙТБЕНБЕТОВА, Нургул ЖОЛДАСОВА. Қазақ тілін оқытудағы цифрлық ресурстар: тиімділігі мен болашағы	494
98.	Muxabbat MATQURBONOVA, Umida YANGIBOYEVA. Ikki tillilik sharoitida o‘zbek tili ta’limining komparativ tahlili	498
99.	Зулхумар ЖУМАНОВА. Роль алгоритмов в формировании навыков устной и письменной речи студентов	500
100.	Максим ЧИКОВ, Диляра ЗАРИПОВА. Проблемы подготовки специалистов в тройке языков русский-английский-узбекский и пути решения	504
101.	Раъно ИСАМУТДИНОВА. Система упражнений для развития навыков устной речи на занятиях по русскому как иностранному	509

102.	Зулфия КУРБАНОВА. Методика работы с текстом на занятиях по русскому как иностранному	513
103.	Nilufar BURIYEVA. Sun’iy intellekt vositalari asosida o’quvchilarning lingvokulturologik kompetentligini rivojlantirish metodikasi	516
104.	Шахло УРИНОВА. Методика формирования лексической компетенции студентов в процессе изучения русского как иностранного	520
105.	Gulnoz MAMARASULOVA. Geopolitical meanings in media discourse	524
	V SHO’BA. КОМПАРАТИВИСТИКА YOSH TADQIQOTCHILAR NIGOHIDA	
106.	Saida SULTANOVA. Badiiy tarjimaga o’rgatishda an’anaviy va zamonaviy yondashuvlarning ahamiyati	529
107.	Зухра МОЛДАБАЕВА, Айжан ЖАНҒЫЛЫШ. Коммуникативтік құзыреттілікті қалыптастырудағы инновациялық әдістер	533
108.	Barno ABDULLAYEVA. “Boburnoma”ning xorijiy tillarga tarjima qilinishi	539
109.	Zilola ERGASHEVA. The transformation of translation practices through artificial intelligence technologies	544
110.	Dilfuza ZOYIROVA, Aziza YORIQULOVA. Tarjima jarayonida ekvivalentlik tamoyilining an’anaviy talqinlari	547
111.	Anvar MIRZAQULOV. Ikkinchi jahon urushidan so’ng sinxron tarjimaning paydo bo’lishi va rivojlanishi	549
112.	Shuhrat MULADJANOV. Different approaches to the lingua-stylistic analysis in literary translation	552
113.	Gulshan ERGASHEVA. Tarjimashunoslikda an’anaviy va zamonaviy yondashuvlar: o’zbek va nemis tilidagi frazeologizmlar talqinida	555
114.	Dilnoza SHONAZAROVA. Xabarlar tarjimasi va lokalizatsiyasi	559
115.	Умида МУХАММАДИЕВА. Язык и культура: трудности перевода национально-культурных особенностей	562
116.	Gulnoza XUDAYQULOVA. Badiiy asarlarni tarjima qilishda uchraydigan ba’zi frazeologik muammolar	567
117.	Shoira XODJAYEVA. Bilvosita tarjimaning muammolari: an’anaviy va zamonaviy yondashuvlar	570
118.	Djamila BEGJANOVA. Paremiologik birliklar tarjimasida lingvokulturologik ekvivalentlik	573
119.	Shaxnoza IBRAGIMOVA. Linguistic representations of characters and peculiarities of translating their original names in “A farewell to arms”	577
120.	Fazilat XABIBULLAYEVA. Mumtoz adabiy manbalar tarjimasida: arxaik leksika jahon tarjimashunosligi kontekstida	580
121.	Maftuna RO’ZMETOVA. Fentezi adabiyoti tarjimasida madaniy konnotatsiyalarning ifodalanishi	584
122.	Maftuna SAPAROVA. “Al-qistosu-l-mustaqim fi ilmi-l-arud” asarining ingliz tilidagi tarjimasida xususida	588